

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
TÜRKMER

2022 / Ağustos Ayı Türk Dünyası Gündemi

turkmer.sakarya.edu.tr

Azerbaycan-Macaristan-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti-
Kazakistan-Özbekistan-Türkmenistan-Kırgızistan

AZERBAIJAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Türkiye ve Azerbaycan, Karabağ Zaferi Hakkında Dizi Çekecek

Azerbaycan, Türkiye ile dostluk ilişkilerini daha da genişletmek istiyor. Kültürel anlamda da ilişkilerini artırmak isteyen Azerbaycan, Türkiye ile birlikte ortak bir dizi planlamakta. Dizinin konusunun II. Karabağ Savaşı olacağı açıklandı. Azerbaycan Kültür Bakanı Birinci Yardımcısı Elnur Aliyev'in 29 Temmuz 2022 'de gazetecilere yaptığı "'ön bilgi"' niteliğindeki açıklamasının ardından 1 Ağustos'ta verdiği detaylı açıklamada, dizide Türkiye ve Azerbaycan'dan oyuncuların yer alacağı belirtildi. Dizi 8 bölüm olarak planlanmakta.

Rusya Savunma Bakanlığının Açıklamasını Yayımlamayı Reddeden Sputnik Azerbaycan Editörleri Toplu Olarak İstifa Etti

Azerbaycan Savunma Bakanlığının 3 Ağustos 2022’de verdiği bilgiye göre, Rusya Federasyonu’nun barışı koruma birliğinin geçici olarak bulunduğu Azerbaycan topraklarındaki yasa dışı Ermeni silahlı gruplarının üyeleri, 10 Kasım 2021 tarihli Antlaşmayı büyük ölçüde ihlal etti. Ermeniler; 3 Ağustos’ta Azerbaycan birliklerine karşı bir saldırı gerçekleştirdi. Gerçekleşen bu saldırı sonucunda bir asker şehit oldu.

Ancak; Rusya Savunma Bakanlığı tarafından 2 Ağustos’ta yapılan açıklamada Azerbaycan’ın ateşkesi ihlal ettiği öne sürüldü. Açıklamada, “*Kırkkız tepesi bölgesinde, ateşkes rejimi Azerbaycan Silahlı Kuvvetleri tarafından ihlal edildi. Azerbaycan ve Ermenistan taraflarının temsilcileriyle birlikte Rus barışı koruma birliğinin komutanlığı durumu istikrara kavuşturmak için önlemler alıyor*” denildi.

Kremlin’e bağlı Moskova merkezli Rus medyası Sputnik’in Azerbaycan servisi editörleri bu açıklamayı yayınlamak istemeyerek toplu bir şekilde istifa etti.

Londra'da Azerbaycan Büyükelçiliği'ne Saldırı Gerçekleştirildi

Londra'da, 4 Temmuz 2022 tarihinde Azerbaycan Büyükelçiliğine “Mehdi'nin Hizmetkarları” adında Kuveytli radikal bir şii grup tarafından saldırı düzenlendi. Azerbaycan Dışışleri Bakanlığının yaptığı açıklamalara göre, saldırıda büyükelçi ve büyükelçilik çalışanlarından kimse yaralanmadı.

Elçilik binası önündeki Azerbaycan bayrağı eylemciler tarafından g nderden indirildi. Eylemci grup  yeleri İngiliz polisince binadan çıkarılarak gözaltına alındı.

Saldırının ardından öncelikle Türk Devletleri Teşkilatı  yesi ülkeler olmak üzere bir çok ülkeden Azerbaycan'a destek mesajları yayımlandı

Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan Arasında Yeni Anlaşma

Bakü’de Türkiye, Azerbaycan ve Gürcistan hükümetleri arasında 18 Ağustos’ta Gümrük Konularına İlişkin Üçlü Komite toplantısı yapıldı. Üçlü komite toplantısı sonrası Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi Çerçevesinde Transit Gümrük İşlemlerinin Kolaylaştırılması İçin Bilgi Değişimine İlişkin Anlaşma imzalandı

Çekilme Sırasında Ermenistan Askerleri Tarafından Yakılan Laçın'de Söndürme Çalışmaları Sürüyor

Ermenilerin Ağustos ayında çekilmesi gereken Laçın'de evleri ve ormanları yakması sonrasında Azerbaycan bölgeye itfaiye araçlarını gönderdi.

Karabağ zaferinden sonra Azerbaycan-Rusya-Ermenistan arasında yapılan üçlü anlaşmayla, 2022 Ağustos sonunda Laçın'ın Azerbaycan'a devredilmesi gerekiyordu. Ancak Laçın'den çekilmeden önce Ermeniler bölgedeki evleri ve ormanları ateşe verdi.

Azerbaycan'da Orman Yangınları Etkisini Sürdürüyor

Tüm dünyada etkisini sürdüren orman yangınları, 15 Ağustos'tan beri Azerbaycan'da da devam ediyor. Guba, Gebele, Şabran ve Siyezen illerinde çıkan yangılara karşı Azerbaycan'da yetkililer canla başla mücadele ediyor. Devam eden geniş çaplı yangınlarda 4 bin hektarlık alan küle döndü, ölen ya da yaralanan olmadı. Sorumlular bu yangının son yılların en büyüğü olduğunu aktardı. Yangının ise asıl sebebinin “insan faktörü” olduğu iletildi.

Putin, Ermenistan Başbakanı Paşinyan ile Karabağ'daki Durumu Görüştü

- [Kremlin](#) Sarayı'ndan 24 Ağustos'ta yapılan açıklamaya göre, [Ermenistan](#) tarafının inisiyatifi ile Putin ve Paşinyan arasında gerçekleşen telefon görüşmesinde, Karabağ çevresindeki durum ele alındı.
- Rusya, [Azerbaycan](#) ve Ermenistan liderleri arasında Kasım 2020, Ocak 2021 ve Kasım 2021'de imzalanan üçlü anlaşmaların tutarlı şekilde uygulanmasının önemini teyit edildiği görüşmede, bölgede istikrarın sağlanmasında Rus barış gücünün rolü vurgulandı.

Laçın Koridorundaki Rus Kontrol Noktaları Kaldırılıyor

- Karabağ'daki Ermeni nüfusun yaşadığı Hankendi ile [Ermenistan](#) arasındaki yol güzergahında yer alan Laçın ve bazı köyler, Rusya-Azerbaycan-Ermenistan'ın imzaladığı bildiriler gereği, ilerleyen günlerde Bakü yönetiminin kontrolüne geçecek.
- [10 Kasım](#) 2020 bildirisine göre, [Azerbaycan](#) 3 yıl içinde Karabağ'daki Ermeni nüfusun Ermenistan'a gidiş gelişlerinde kullanacağı ve Laçın şehrinin dışından geçen yeni yol inşa edecekti. Azerbaycan, 32 kilometrelik bu yolu planlanandan erken tamamladı. Azerbaycan'ın Karabağ bölgesinde yaşayan Ermeniler, Ermenistan'a gidiş gelişler için yeni yolu kullanacak.
- 24 Ağustos'ta Bölgeden çekilen videolarda, eski Laçın koridoru güzergahında güvenliği sağlayan Rus unsurların kontrol noktalarını kaldırmaya başladığı görülüyor. Ruslar, kontrol noktalarını yeni yola taşıyacak.

MACARİSTAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Başbakan Viktor Orbán: "Brüksel Bizim Patronumuz Değil."

Victor Orbán; 1 Ağustos'ta sosyal medyada paylaştığı bir gönderisinde; Avrupa Birliği'nin ortak karar alma süreci hakkında görüşlerini iletti. Orbán; Viyana'daki bir basın toplantısındaki ifadelerini yineleyerek, Avrupa Birliği'nin Brüksel'de değil, Viyana'da, Budapeşte'de, Varşova'da, Berlin'de ve Madrid'de olduğunu belirtti. Bunlara ilaveten gönderisinde Orbán; net bir ifade ile *"Brüksel bizim patronumuz değil. Biz bağımsız, egemen bir Macar ulusuyuz."* dedi.

Viktor Orbán ABD'de Donald Trump ile Görüştü.

Viktor Orbán ve Donald Trump arasında 2 Ağustos günü yapılan görüşmede Ukrayna'daki savaşın barışçıl bir şekilde sona ermesinin önemi tartışıldı. Viktor Orbán, Donald Trump'ı Macaristan'ın önemli bir dostu olarak nitelendirdi. Orbán Trump ile bir çok konuda benzer yaklaşımlara sahip olduklarının altını çizdi: "İkimiz de yasadışı göçle mücadele etmeye kararlıyız, ikimiz de düşük vergilere bağlıyız ve en önemlisi, ikimiz de barışa bağlıyız..."

ABD-Macaristan Muhafazakar İttifakı Çağrısı

Başbakan Viktor Orbán'ın siyasi direktörü Balázs Orbán, Başbakan'ın Donald Trump ile görüşmesinin ardından ve CPAC Texas'taki konuşması öncesinde Macar ve Amerikalı muhafazakarlar arasında bir ittifak kurulmasını savundu. Balázs Orbán'a göre, *"böyle zor zamanlarda liderliğin, bilgeliğin ve sorumlu kararların önemi göz ardı edilemez."* Amerikalı ve Avrupalı muhafazakarların güçlerini birleştirmelerinin, *"sesimizi yükseltmenin, liberal medyanın isim çağrısını görmezden gelmenin, paylaştığımız değerler için ayağa kalkmanın ve milletlerimizin çıkarlarını ve geleceğini ilk sıraya koymanın her zamankinden daha önemli olduğu"*nu vurguladı. *"Eğer 21. yüzyıl isyanı böyle görünüyorsa, bu etiketi gururla kabul etmeliyiz."* dedi.

Viktor Orbán, CPAC Texas'ta Birlik Çağrısında Bulundu.

Macaristan Başbakanı Viktor Orbán 4 Ağustos'ta ABD muhafazakarlarının ana etkinliği olan CPAC Texas'ta yaptığı açılış konuşmasında muhafazakarları, küreselcilere karşı mücadele için birleşmeye çağırdı. Orbán "Washington ve Brüksel'deki kurumları geri almalıyız" diyerek, ABD'de ara seçimlerin bu yıl içinde yapılacağını, ardından 2024'te başkanlık ve kongre seçimlerinin olacağını ve Avrupa Parlamentosu seçimlerini hatırlattı. "Bu iki yer, Batı medeniyeti için verilen savaşın iki önemli cephesidir" şeklinde çarpıcı bir ifadeyi de sözlerine ekledi.

ABD yönetimi ile ilgili eleştirilerde de bulunan Orbán, Biden yönetimini Macaristan ve Avrupa'yı ideolojik baskı altına soktuğu için eleştirdi. Geçmişteki Obama yönetimini de Macaristan'ı Anayasasını değiştirmeye ve pozitif hukuktan, Hristiyan değerlerini çıkarmaya zorlamasını 'tuhaf' olarak nitelendirdi.

Dışışleri Bakanı Péter Szijjártó: "Rus Gazına Henüz Alternatif Yok."

Dışışleri Bakanı Péter Szijjártó, 2 Ağustos'ta New York'ta konuk olduğu bir programda Temmuz ayında Moskova'ya yaptığı ziyaret sonrası açıklamalarda bulundu. Bakan; Macaristan'ın Orta Avrupa'daki mevcut altyapı ve coğrafya nedeniyle sadece Rus kaynaklarından büyük miktarlarda doğal gaz alabildiğine dikkat çekti. Bakan Szijjártó'ya Rusya'nın enerji kaynakları konusunda Avrupa'ya şantaj yapması karşısında hükümetin bir B Planı olup olmadığı sorusuna; Macaristan çevresindeki LNG terminallerinin kapasitesinin Rus gazının yerini almak için yetersiz olduğunu dolayısıyla Rus gazına bir alternatifin olmadığını belirtti.

Göç Durumu Hızla Kötüleşiyor.

Macar basınına göre binden fazla sınır ihlali yapan kişi tutuklandı ve 300'den fazla kişinin yasadışı yollardan Macaristan'a girişi engellendi. Gözaltına alınan yasadışı göçmenler Afgan, Cezayir, Hint, Çin, Fas, Pakistan, Filistin, Suriye, Türk ve Tunus uyruklu olarak tanımlandı. Macar makamları Ağustos ayı ortasına kadar yaklaşık 150.000 yasadışı göçmene karşı, geçen yılın tamamından çok daha fazla harekete geçti. "En ciddi sorun, yasadışı sınır geçişlerinin geçen yılın aynı dönemine göre üç katına çıktığı Batı Balkanlar'da" diye yazdılar.

Macarlar Doğu ile Batı Arasında Bir Bağlantı Kuruyor: ‘‘Hun-Türk Kurultayı’’

Macaristan Parlamento Başkanı László Kövér, 13 Ağustos'ta Bugaç'ta (güney-orta Macaristan) Hun-Türk halklarının iki yılda bir düzenlediği kurultay etkinliğinde, bu faaliyetin tüm batı ve doğu toplumları için bir mesaj ve örnek olduğunu söyledi. Kurultay'ın etkinliklerinde atlı sporlar, kültürel faaliyetler, geleneksel savaş oyunları ve ritüeller yer aldı. Bu etkinlikte 27 ülke temsil edildi.

Jobbik Partisi'nin Eski Lideri Péter Jakab, Partiden İstifa Ettiğini Açıkladı.

Péter Jakab ilk olarak Ocak 2020'de yapılan Jobbik Kongresi'nde parti lideri seçilmişti. Bu yıl Mayıs ayında yeniden seçilmesine rağmen bir aydan kısa bir süre sonra istifa etti. Jakab'ın 2020'de genel başkan olmasının ardından; siyasi yelpazenin sağ tarafıyla özdeşleşmiş olan Jobbik, sol yelpazeye yakınlaşmaya başlamıştı. Sonunda, 2022 genel seçimleri sırasında, Macar Sosyalist Partisi ve Sosyalist eski başbakan Ferenc Gyurcsány liderliğindeki Demokratik Koalisyon da dahil olmak üzere muhalefet partilerinin koalisyonunun bir parçası da oldular. Tüm bunların üzerine Macar basınında yer alan haberlere göre yeni lider ile anlaşamadığı için Jakab, 12 Ağustos'ta partisinden istifa edip bağımsız milletvekili olacağını duyurdu.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

KADINLAR KIBRIS KUPASI “AYTEN BERKALP” İSMİYLE OYNANIYOR

- KKTC futbolunda ilk kez düzenlenecek olan Kadınlar Kıbrıs Kupası’na Kıbrıs Türk mücadele tarihinin önemli isimlerinden Dr. Ayten Berkalp’in ismi verildi.
- Kıbrıs Türk futbolunun ilk kadın kulüp başkanı olarak Doğan Türk Birliği ve ülke futboluna büyük hizmetleri bulunan Ayten Berkalp, doktor olarak da hem mücadele yıllarında, hem de devamında ismini Kıbrıs tarihine yazdıran önemli bir figür olması bu gelişmeyi gündeme taşıdı.
- Türkiye’de Fenerbahçe kulübünün kadın voleybol, basketbol ve atletizm şubelerinin de kurucularından olan Berkalp: “Tüm Atatürk kadınları adına bu kararı onurla selamlıyorum”

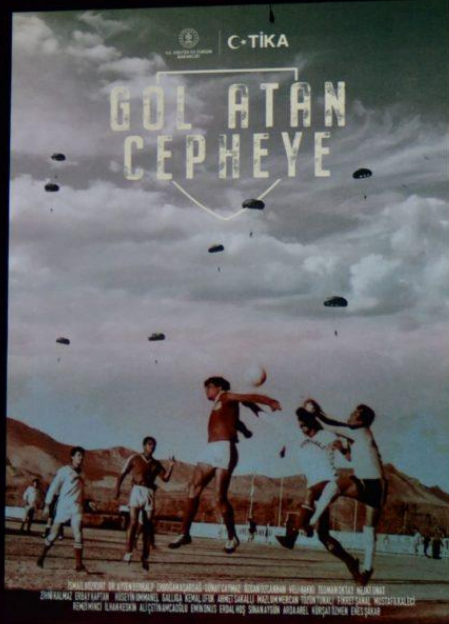
Erenköy DireniŖi'nin 58'inci yılı...

- Kıbrıs Türk mücadelesi tarihinin önemli dönüm noktalarından Erenköy DireniŖi ve bu direniŖte Ŗehit düşenler 8 Ağustos'ta Erenköy'de düzenlenen törenle anıldı.

Kuzey Kıbrıslı sporcular yok Cumhurbaşkanı Ersin Tatar var...

- Cumhurbaşkanı Tatar, 9 Ağustos'taki İslami Dayanışma Oyunları açılışında, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayip Erdoğan ve konuk devlet başkanlarıyla bir araya geldi.
- Organizasyonda KKTC'li sporcuların yer almaması ancak cumhurbaşkanı Ersin Tatarın buna rağmen açılıшта bulunması sporcular ve halk tarafından eleştiri topladı.

“GOL ATAN CEPHEYE” ADLI BELGESELİN GALASI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

- Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nın (TİKA) katkıları ile yapılan ve 1955-1974 yılları arasındaki dönemde Kıbrıs Türklerinin futbol kulüpleri aracılığıyla direniş ve mücadele öykülerini anlatan “Gol Atan Cepheye” adlı belgeselin gösterimi 8 Ağustos'ta yapıldı.
- Yapımcılığını akademisyen/ yönetmen Erdal Hoş'un üstlendiği belgeselin galasına, Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Meclis Başkanı Zorlu Töre, Başbakan Ünal Üstel, Türkiye Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, TC Lefkoşa Büyükelçisi Ali Murat Başçeri, bazı bakanlar, milletvekilleri, sivil ve askeri erkan ile diğer davetliler katıldı.

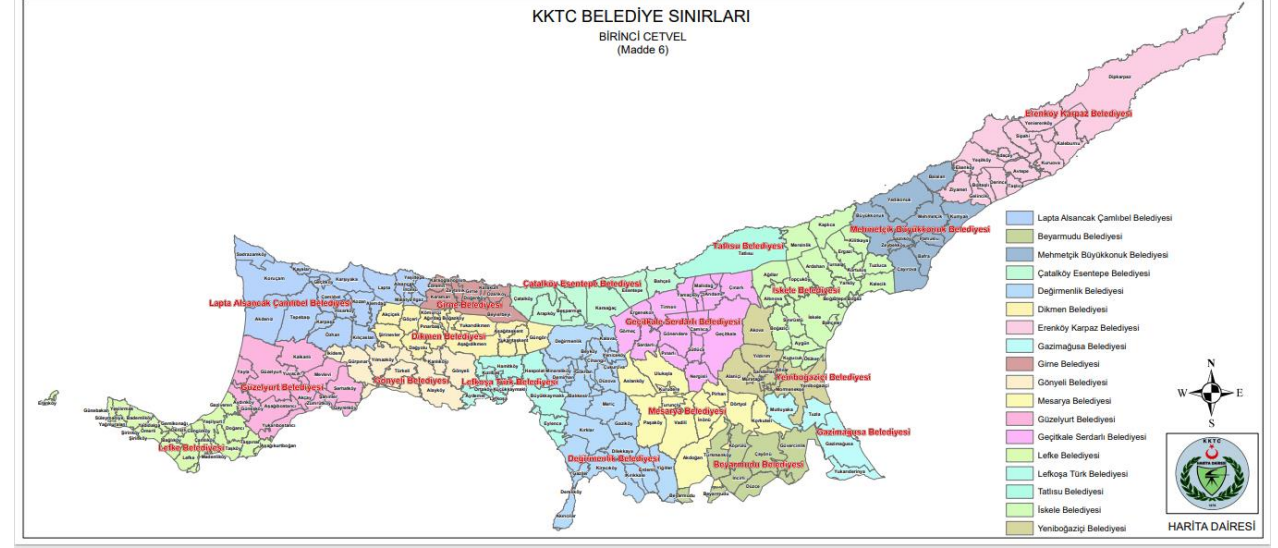

AB'DEN, ARA BÖLGEYE 2 TOPLUMLU GÜNEŞ PARKI FİKRİ

AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Kıbrıs Haber Ajansı'nın (KİPE) yazılı sorularına verdiği yanıtlarda, AB Komisyonu'nun Kıbrıs'ta ara bölgede her iki toplumun da enerji ihtiyaçlarına katkı sağlayacak iki toplumlu bir güneş parkı oluşturulması fikrini taraftarlara sunduğunu açıkladı.

"Belediyelerin Birleştirilmesine İlişkin (Özel) Yasa Tasarısı" kabul edildi

- Ağustos ayında gündemde geniş yer bulan tartışmalı Belediyelerin Birleştirilmesine İlişkin (Özel) Yasa Tasarısı 25 Ağustos'ta olağanüstü toplanan meclis genel kurulunda madde madde görüşüldü.
- 17 saat süren oturumun ardından yasa oy çokluğu ile kabul edildi.
- Belediyelerin Birleştirilmesine İlişkin (Özel) Yasa Tasarısı'nda, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yerel yönetim kuruluşu bakımından on sekiz Belediyeye ayrılır" ibaresi ile 28 olan belediye sayısı 18'e düşürüldü.

KAZAKİSTAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Papa Kazakistan'da Hangi Etkinliklere Katılacak?

Kazakistan Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı, Papa Francis'in 13-15 Eylül tarihlerinde Kazakistan'a yapacağı resmi ziyaretin programını açıkladı Ziyaretin ilk gününde Papa'nın Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in yanı sıra ülkedeki yabancı diplomatik temsilcilerle ve sivil toplum önderleriyle görüşmesi planlanıyor.

Ziyaretinin ikinci gününde, Papa'nın VII. Dünya Geleneksel Dinler Liderleri Kongresi'nin açılış ve genel oturumunun yanı sıra diğer bazı dini liderlerle bir dizi toplantıya katılması bekleniyor.

14 Eylül'de Papa Francis, Kazakistan'ın başkentine özel olarak gelenler de dahil olmak üzere binlerce Katolik için bir dua (kitlese) yapacak.

Ziyaretin son gününde, VII. Dünya Geleneksel Dinler Liderleri Kongresi'nin kapanışına katılmanın yanı sıra Roma Katolik Kilisesi'nin bölge ülkelerindeki temsilcileriyle bir araya gelmeyi de planlıyor.

Kazakistan'ın Yakın Komşusu Olan Çin BM Güvenlik Konseyi Başkanlığını Devraldı

1 Ağustos'tan itibaren Çin BM Güvenlik Konseyi'nin başkanlığını üstlendi. Çin Halk Cumhuriyeti'nin BM Daimi Temsilcisi Zhang Jun'un başkanlığında, BM Güvenlik Konseyi'nin iç istişareleri yapıldı ve burada Konseyin Ağustos ayı çalışma planı onaylandı. Plana göre, Ağustos ayında BM Güvenlik Konseyi Yemen, Suriye, Libya, Ortadoğu, Filistin ve terörle mücadele gibi bir dizi konuyu ele alacak. Çin tarafının inisiyatifiyle Güvenlik Konseyi, "Ortak güvenliğin desteklenmesi" ve "Afrika ülkelerinin kapasite artırımı" konularında iki özel oturum düzenleyecek.

Kazakistan Ve Özbekistan Hükümet Delegasyonlarının Olağan Toplantısı Gerçekleşti

25 Temmuz - 5 Ağustos 2022 tarihleri arasında Kazakistan Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümet delegasyonlarının ortak sınır belirleme komisyonunun bir başka toplantısı Almatı'da yapıldı. Müzakereler sırasında taraflar, Kazakistan Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti arasında devlet sınırının çizilmesi ve nihai sınır çizimi taslak belgelerinin oluşturulmasına ilişkin metin üzerinde anlaştı. Bir sonraki toplantı, mutabık kalınan şartlar dahilinde Özbekistan Cumhuriyeti'nde yapılacak.

Kazakistan ile Türkiye arasındaki protokol, Kazakistan Hükümeti'nin 5 Ağustos 2022 tarihli kararı ile onaylandı . Protokole göre, taraflar aşağıdaki alanlarda işbirliği yapacaklardır:

- Güncel konularda karşılıklı istihbarat askeri bilgi alışverişi ve uzman değerlendirmeleri;
- Taraf devletlerin güvenliğini tehdit eden bölgedeki askeri-politik durumun gelişiminin izlenmesi;
- Taraf devletlerin güvenliğini tehdit eden uluslararası terör ve diğer örgütler hakkında karşılıklı bilgi alışverişi.
- Askeri istihbarat bilgilerinin değişimi

Kazakistan, Türkiye İle Askeri İstihbarat Bilgisi Alışverişinde Bulunacak

Kazakistan Cumhurbaşkanı, BM Genel Kurulu Başkanı ile görüştü

Kasım Cömert Tokayev 11 Ağustos tarihinde Orta Asya'ya ilk kez ziyarette bulunan; Abdullah Shahid'in Kazakistan - BM arasındaki işbirliğinin güçlenmesine katkı sunacağını belirtti.

Kasım Cömert Tokayev, Dünya Geleneksel Dinler Liderleri Yedinci Kongresi'nin bu yıl 13-15 Eylül tarihlerinde başkent Nur Sultan'da gerçekleştirileceğine dikkat çekerek, Birleşmiş Milletler'in desteğinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi

Abdullah Shahid, dünya geleneksel dinleri liderlerinin bir araya gelmesini önemli bir platform olarak nitelendirdi.

Kasım Cömert Tokayev Resmi Ziyaret İçin Azerbaycan'a Gitti

Devlet Başkanı Kasım Cömert Tokayev, 24 Ağustos'ta Azerbaycan'a resmi bir ziyarette bulundu. Ziyaret kapsamında Kazakistan ve Azerbaycan cumhurbaşkanları arasında görüşme yapıldı. Devlet başkanları, ikili işbirliğinin çok yönlü konuları ele alındı. Müzakereler sonucunda bir dizi anlaşma imzalandı.

Kazakistan-Azerbaycan: Güçlü bir kardeşliğin kilometre taşı

Kazakistan Cumhurbaşkanı'nın Bakü'ye resmi ziyareti kapsamında Azerbaycan'ın Fuzuli şehrinde Kurmangazi adını taşıyan yaratıcı yenilik (inovasyon) merkezinin temelinin atılacağı açıklandı.

Devlet başkanı, Kazak halkı adına Azerbaycan'da açılacak olan bu merkezin iki ülkenin kardeşlik ve karşılıklı desteğinin simgesi olacağını kaydetti.

Merkez; müzik aletleri, modern teknolojiler, iş ekipmanları, 3D modelleme, web tasarımı, fotoğraf ve video düzenleme alanlarında çalışacak. Ayrıca halı dokuma, el sanatları, çeşitli spor ve koreografi dersleri de verilecek.

İlham Aliyev, Kazakistan Cumhuriyeti'ne teşekkür ederek, projenin Fuzuli çocukları için önemli bir kariyer fırsatı oluşturacağını ifade etti

ÖZBEKİSTAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Özbekistan'da Twitter Resmen Engellendi!

1 Ağustos'tan itibaren sosyal medya ağlarından olan Twitter, WeChat ve VK'nın ülke çapında yasaklandığı duyuruldu. Yetkililerin TikTok ile de görüşme halinde olduğu kaydedildi. Devam eden süreçte medyaya da bilgi verileceği iletildi. Ülke çapında bu durum büyük tepki uyandırdı.

Türkiye-Azerbaycan-Özbekistan Taşkent'te bir araya geldi

- Türkiye-Azerbaycan-Özbekistan Üçlü Dışışleri Ticaret ve Ulaştırma Bakanları Toplantısı, Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te 2 Ağustos'ta gerçekleştirildi. Toplantıda, Hazar Geçişli Doğu-Batı Orta Koridoru başta olmak üzere üç ülkenin ortak gündeminde yer alan iş birliğini artırma önerileri ele alındı. Toplantının sonunda Türk dünyasında ekonomik ilişkileri arttırmaya yönelik “Taşkent Bildirisi” imzalandı.

ÖZBEKİSTAN, UKRAYNA'DA RUSYA SAFLARINDA SAVAŞMAK İSTEYEN VATANDAŞLARINI UYARDI

- Rusya'nın Perm kentindeki Özbek diasporasının lideri Cihangir Calolov, Rusya'da yaşayan Özbeklere yaşadıkları ülkeye “teşekkür etmek” amacıyla gönüllü olarak Rus ordusunun saflarında Ukrayna savaşına katılma çağrısı yaptı. Özbekistan'ın Moskova Büyükelçiliği söz konusu çağrıya tepki göstererek; Özbekistan Ceza Kanunu'nun paralı askerlik için ağır hapis cezası öngördüğünü hatırlattı.
- Rusya, Ukrayna'daki büyük can kayıplarının yerini doldurmak için gönüllü asker alımına başlamış durumda. Kremlin, Ukrayna savaşına gönüllü asker olarak katılanlara aylık 4 bin dolar günlük de 55 dolar gibi bir ücreti ödeme vaadinde bulunuyor.
- Duruma tepki gösteren Özbekistan'ın Moskova Büyükelçiliği 10 Ağustos'ta yaptığı açıklamada, vatandaşlarını gönüllü taburlara katılma konusunda uyardı. Büyükelçilik, Özbekistan Ceza Kanununun paralı askerlik için 15 yıl hapis cezası öngördüğünü hatırlattı.

ÖZBEKİSTAN'DA NADİR ESERLER ÇALINIYOR!

- Özbekistan İçişleri Bakanlığının Namangan Temsilciliği, kimliği belirsiz kişiler tarafından el yazması Kuran-ı Kerim'in çalındığını bildirdi.
- Özbekistan İçişleri Bakanlığı Namangan Temsilciliği, 16 Ağustos 2022 tarihinde konuya ilişkin yaptığı açıklamada, *"Hırsızlık olayı, 9-10 Ağustos gecesi saat 00:04 sıralarında meydana geldi. Kimliği belirsiz kişiler, Balıkkul Mahallesi'ndeki müzeden 'Sultan Veysel Karani'ye ait (Üveys el-Karani) Kuran-ı Kerim'in el yazması bir kopyasını çaldı ve hızla gözden kayboldular. Hırsızlarla ilgili Özbekistan Anayasası Ceza Kanunu'nun 169. ('Hırsızlık') maddesi uyarınca dava açıldı."* ifadesine yer verildi.

Suudi Arabistan Ve Özbekistan, Ticaret, Savunma, Enerji Ve Turizm Alanında Toplamda 12,5 Milyar Dolarlık Anlaşmaya İmza Attıklarını Açıkladı

Suudi Arabistan resmi ajansı SPA'nın haberine göre, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Kral Selman bin Abdulaziz'in davetlisi olarak 19 Ağustos'ta Suudi Arabistan'a iki günlük ziyaret gerçekleştirdi.

Ziyaret sırasında iki ülke arasında, ticaret, savunma, enerji, turizm ve medya alanında toplamda 12,5 milyar dolarlık anlaşma imzalandı.

Suudi Arabistan-Özbekistan İş Forumu ve İş Konseyi toplantıları da gerçekleştirildi.

TÜRKMENİSTAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

BM Genel Sekreter Yardımcısı Rabab Fatima, Türkmenistan'ın BM'de Ulaşımın Sürdürülebilir Kalkınmasında Lider Ülkelerden Biri Olduğunu Söyledi.

BM Genel Sekreter Yardımcısı ve Denize Kıyısı Olmayan Gelişmekte Olan Ülkeler Temsilcisi Rabab Fatima, 16 Ağustos tarihinde Türkmenistan'ın turizm kenti Avaza'daki Konferans katılımcılarına çevrimiçi olarak konuşma yaptı. Konuşmasında, Türkmenistan'ın ulaşımın sürdürülebilirliği açısından önde gelen ülkeler arasında yer aldığını belirtti.

Fatima ,gelişmekte olan ülkelerin bölgesel ve küresel ticarete aktif katılım için güvenilir ulaşım altyapısına ve etkili geçiş mekanizmalarının geliştirilmesine ihtiyaçları olduğunu da söyledi.

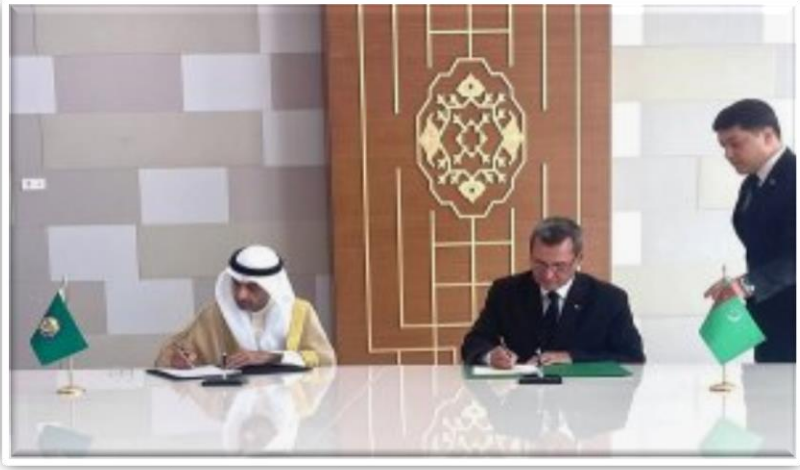
Türkmenistan, Moldova Ve Gürcistan İle Nakliye Anlaşmaları İmzaladı

Gelişmekte olan ülkelerin Ulaştırma Bakanları Düzeyindeki Uluslararası Konferans çerçevesinde Türkmenistan Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti arasında 16 Ağustos 2022 tarihinde uluslararası karayolu iletişimi konusunda anlaşma imzalandı.

Bunun yanı sıra Türkmenistan Bakanlar Kurulu Ulaştırma ve Haberleşme Ajansı'nın Türkmen Deniz Yolları Ajansı ile Gürcistan Denizcilik Ulaştırma Ajansı arasında da bir anlaşma imzalandı.

KİK İle Türkmenistan Arasında Bir İşbirliği n Anlaşması İmzalandı

KİK : Bahreyn, Kuveyt, Umman, Katar, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'ni içeren bölgesel, hkmetler arası, siyasi ve ekonomik bir birliktir. Merkezi Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da bulunan rgt, 25 Mayıs 1981'de kuruldu.

Türkmenistan ile Körfez Arap lkeleri İşbirliği Konseyi (KİK) arasındaki ilişkilerin daha da geliştirilmesi için 8 Ağustos'ta Avaza Ulusal Turizm Bölgesi'nde bir toplantı yapıldı.

Toplantıda Türkmenistan tarafından Ulaştırma ve lojistik alanında işbirliklerinin yoğunlaştırılması, enerji sektöründeki işbirliklerinin arttırılması, mal ve hizmet yelpazesinin daha da genişletilmesi konuları ele alındı.

Ayrıca, Türkmenistan Dışışleri Bakanlığı ile Körfez Arap lkeleri İşbirliği Konseyi Genel Sekreterliği arasında istişare mekanizmasına ilişkin bir n anlaşma imzalandı.

KIRGIZİSTAN

Ağustos Ayı Gündemi

**Sakarya Üniversitesi
Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)**

Carkınay Nurlan Harbiyeliler Arasında Dünya Şampiyonasında Bronz Madalya Kazandı.

İtalya'nın başkenti Roma'da 1 Ağustos tarihinde düzenlenen 17 yaş altı kızlar Dünya Şampiyonası'nda Kırgız kız Carkınay Nurlan halterde 65 kilo kategorisinde bronz madalya kazandı.

(Kırgızistan son yıllarda dünya sıralamasında büyük ilerleme kaydederek Japonya, Hindistan, Rusya gibi dünyanın büyük ülkeleriyle rekabet ediyor.)

(Soldan sağa - Maria Panturi Romanya, gümüş - Anju Sato Japonya, altın - Carkınay Nurlan Kırgızistan, bronz ve Reka Julai Van Hollanda, bronz.)

DÜNYA TEKVANDO ŞAMPİYONASI'NDA KIRGIZ SPORCULAR İKİ ALTIN VE DÖRT GÜMÜŞ MADALYA KAZANDI!

- 29 Temmuz – 1Ağustos tarihleri arasında Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da düzenlenen Dünya Tekvando Şampiyonasına katılan Kırgız sporcular, iki altın ve dört gümüş madalya kazandı. 12-13 yaş altı kızlardan 45 kg'a kadar Diana Kim ve 14-17 yaş altı gençler arasında 60 kg'a kadar Ishak Askarbekov altın madalya kazandı. 14-17 yaş erkekler kategorisinde ise Kırgızistan dört gümüş madalya kazandı.

KIRGIZİSTAN'DAN DEĞERLİ METAL İHRACATINA KISITLAMA GETİRİLDİ

Kırgızistan Bakanlar Kurulu, değerli metaller ve demirli metal hurda ihracatını geçici olarak yasakladı. 5 Ağustos tarihli karara göre, Kırgızistan topraklarından 500 kg'ı geçmemek üzere kıymetli madenler ve kıymetli metal içeren hammaddelerin ihracatına altı ay kısıtlama getirildi. Bakanlar Kurulu, aynı zamanda demirli metal parça ve külçelerinin altı ay boyunca Avrasya Ekonomik Birliği'nden ihraç edilemeyeceği kararını da aldı.

Ilya Neymushin (Reuters)

KIRGIZİSTAN'DAN ALMANYA'YA İŞÇİ GÖNDERME ANLAŞMASI İMZALANACAK

Kırgızistan Çalışma, Sosyal Koruma ve Göç Bakanlığı ile Almanya Federal Çalışma Ajansı arasında göçle ilgili bir anlaşma imzalanacağını 10 Ağustos tarihinde açıklandı. Alman yetkililerin Eylül ayında Bişkek'e geleceği ve ikili bir anlaşma ile ortak projelerin uygulanmasını görüşecekleri ifade edildi. Bu artık Kırgız Vatandaşlarının Almanya'da çalışabileceği anlamına geliyor.

(Daha önce Kırgızistan, ikili bir anlaşmaya dayanarak vatandaşlarını İngiltere'de çalışmaya gönderdi. Benzer bir anlaşma Japonya ile de yapıldı.)

Çocuk İstismarcılarına Müebbet Hapis Cezası Kanunu Yürürlüğe Girdi

- 11 AĞUSTOS'TA CUMHURBAŞKANI SADIR CAPAROV, "KIRGIZ CUMHURİYETİ'NİN BAZI YASAL İŞLEMLERİNE İLİŞKİN CEZA KANUNU, AF ÇIKARMA İLKELERİ VE DOĞRU UYGULAMA PROSEDÜRÜ" YASASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLERİ İMZALADI. BU DEĞİŞİKLİKLERDEN EN ÖNEMLİSİ ÇOCUK İSTİSMARCILARINA MÜEBBET HAPİS CEZASI KANUNU OLDU.
- SON ZAMANLARDA KIRGIZİSTAN'DAKİ 38 SİVİL TOPLUM KURULUŞUNUN TEMSİLCİLERİ, KADINLARIN VE ÇOCUKLARIN GÜVENLİĞİNİN GİDEREK DAHA ZOR HALE GELDİĞİNİ SÖYLEYEREK CUMHURBAŞKANI SADIR CAPAROV'A BİR ÇAĞRIDA BULUNMUŞTU.

OKUL MÜDÜRLERİNİN SEÇİMİ ARTIK BİLGİSAYAR TABANLI TESTLER İLE SEÇİLECEK

- 12 Temmuz'da Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, devlet ve belediye genel eğitim kurumlarının sınav yoluyla başkanlarının seçilmesine ilişkin bir kararname imzaladı. Geçen ay söz konusu bakanlık, Talas bölgesinde okul müdürlerinin seçimine yönelik ilk pilot testi gerçekleştirdi. İki okul müdürlüğü için yarışan dört adaydan üçü başarısız oldu. 14 Ağustos tarihinde Batken ve Celal-Abad bölgelerinde okul müdürlerinin seçim yarışması kapsamında bilgisayar testi yapılmaya başlandı. Bu süreçte şeffaflığı sağlamak için bağımsız kamu kuruluşu temsilcileri gözlemci olarak yer aldı.
- Eğitim ve Bilim Bakanlığı, yeni eğitim öğretim yılına kadar yaklaşık bin okul müdürünün sınav yapılarak değişeceğini duyurdu.

Kırgızistan Dışışleri Bakanı: Türkiye'nin Fetö'ye Yönelik Hassasiyetinin Farkındayız!

- Kırgızistan Dışışleri Bakanı Ceenbek Kulubayev, Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile 17 Ağustos tarihinde Ankara'da düzenlenen ortak basın toplantısında konuştu. Çavuşoğlu ile görüşmelerinde FETÖ konusunda da fikir alışverişinde bulunduklarını kaydeden Kulubayev, "Türkiye'nin FETÖ ile ilgili hassasiyetlerinin farkındayız. Bizim güvenlik teşkilatımız bu konuda sıkı çalışıyorlar ve görüşüyorlar. Dışışleri ve hükümet ile ilgili yardım gerekiyorsa bu konuları görüşeceğiz." ifadelerini kullandı. İki ülke arasındaki diplomatik ilişkilerin 30. yıl dönümünde olduklarını anımsatan Kulubayev, "Türkiye'nin Kırgızistan'a desteğini bağımsızlığından bu yana hissettiklerini" ve bazı eksikliklerin de hükümet seviyesindeki görüşmeler sonucunda tamamlanacağını belirtti.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay, Kırgızistan Dışışleri Bakanı Kulubayev'i Kabul Etti

- 17 AĞUSTOS TARİHİNDE CUMHURBAŞKANLIĞI KÜLLİYESİNDE GÖRÜŞMELER YAPILDI. İKİ ÜLKE ARASINDAKİ EKONOMİK, TİCARİ, SİYASİ VE KÜLTÜREL İLİŞKİLER ELE ALINDI. BU KAPSAMDA, TİCARETTE ULUSAL PARA BİRİMLERİNİN KULLANILMASI VE TÜRK-KIRGIZ YATIRIM FONU KURULMASI KONULARINDA MUTABAKATA VARILDI. GÖRÜŞMEDE, BU YIL İÇİNDE DÜZENLENMESİ PLANLANAN TÜRKİYE-KIRGIZİSTAN YÜKSEK DÜZEYLİ STRATEJİK İŞBİRLİĞİ KONSEYİNDE GÜNDEME GELMESİ MUHTEMEL KONULAR ÜZERİNDE İSTİŞARELERDE BULUNULDU.
- TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÇALIŞMALARININ DA DEĞERLENDİRİLDİĞİ GÖRÜŞMEDE, KIRGIZ BAKAN KULUBAYEV, 29 EYLÜL-2 EKİM TARİHLERİNDE BURSA'NIN İZNİK İLÇESİNDE DÜZENLENECEK "4. DÜNYA GÖÇEBE OYUNLARI"NA, KIRGIZİSTAN CUMHURBAŞKANI SADIR CAPAROV İLE BAŞKABAKAN AKILBEK CAPAROV'UN KATILACAĞINI SÖYLEDİ.

Yararlanılan Kaynaklar

- ❖ 24.kg/kyrgyzcha
- ❖ 525.az
- ❖ Anadolu Ajansı (<https://www.aa.com.tr>)
- ❖ apa.az <https://apa.az/>
- ❖ Axiom Space (<https://www.axiomspace.com/news/hungaryaxiommmou>)
- ❖ BBC News
- ❖ Blikk (<https://www.blikk.hu/>)
- ❖ Criturk.com

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar

- ❖ Gelencsér Ferenc's Facebook
(<https://www.facebook.com/gelencser.ferenc.momentum>)
- ❖ Haber Kıbrıs (<https://haberkibris.com/>)
- ❖ Hungary Today (<https://hungarytoday.hu/>)
- ❖ hurriyet.com.tr
- ❖ İnsamer.com
- ❖ kibrisadahaber.com
- ❖ Kıbrıs Postası (<https://www.kibrispostasi.com/>)
- ❖ kg.akipress.org
- ❖ Balázs Orbán's Facebook Page (<https://www.facebook.com/orbanbalazsandrass>)

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar

- ❖ Magyar Távirati Iroda (MTI) (<http://english.mti.hu/>)
- ❖ Mandiner (https://mandiner.hu/cikk/20220709_kirugtak_ljubov_nepopot)
- ❖ Mandiner
https://mandiner.hu/cikk/20220711_nezopont_a_magyarok_61_szazaleka_elegedett_a_kormany_teljesitmenyevel)
- ❖ modern.az
- ❖ MTI Fotobank (<http://fotobank.mti.hu/fotoweb/>)
- ❖ Peter Szijjarto's Facebook (<https://www.facebook.com/szijjarto.peter.official/>)
- ❖ sia.az
- ❖ sondakika.com
- ❖ (www.police.hu)

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar

- ❖ The Budapest Times (<https://www.budapesttimes.hu/>)
- ❖ Tr.Euronews.com
- ❖ turkkon.org
- ❖ Turkmen Portal (<https://turkmenportal.com/>)
- ❖ Yeni Düzen (<https://www.yeniduzen.com/>)
- ❖ xabardor.uz
- ❖ Blikk (<https://www.blikk.hu/>)
- ❖ European Council (<https://www.consilium.europa.eu/en/european-council/>)

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar

- ❖ <https://www.bundle.app/gundem>
- ❖ <https://egemen.kz/> Egemen Qazaqistan
- ❖ https://instagram.com/24_kg?igshid=YmMyMTA2M2Y=
- ❖ <https://instagram.com/kloopnews?igshid=YmMyMTA2M2Y=>
- ❖ <https://qha.com.tr/>
- ❖ <https://www.kktc.org.tr/>
- ❖ <https://www.indyturk.com/>
- ❖ <https://www.ombudsman.gov.tr/>
- ❖ Miniszterelnöki Sajtóiroda/Benko Vivien Cher (www.miniszterelnok.hu)

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar

- ❖ qha.com.tr
- ❖ www.azattyk.org/news
- ❖ www.trtavaz.com.tr
- ❖ www.bbc.com/kyrgyz
- ❖ Wikimedia Commons

(<https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Photographs>)

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.